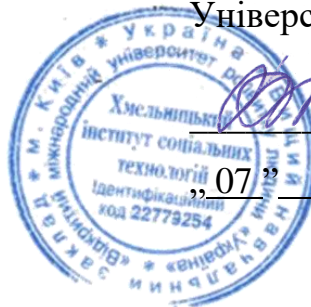

**ВІДКРИТИЙ МІЖНАРОДНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
РОЗВИТКУ ЛЮДИНИ «УКРАЇНА»
Хмельницький інститут соціальних технологій
Кафедра правових та інформаційних технологій**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Хмельницького
інституту соціальних технологій
Університету „Україна”

М. Є. Чайковський

09 07 2020 р.

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

ОК.1.13. Екологія та екологічна етика

(шифр і назва навчальної дисципліни)

освітня програма Фізична культура і спорт

(назва освітньої програми)

освітнього рівня бакалавр

(назва освітнього рівня)

галузь знань 01 Освіта/Педагогіка/08 Право

(шифр і назва галузі знань)

Спеціальність(ності) 017 Фізична культура і спорт

(шифр і назва спеціальності(тей))

Обсяг, кредитів: 90/3

Форма підсумкового контролю: залік

Хмельницький 2020 рік

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА ТА ДОПОМІЖНИХ ОСІБ

Викладач	Курняк Лариса Миколаївна – доцент кафедри правових та інформаційних технологій Хмельницького інституту соціальних технологій, кандидат філософських наук
Профайл викладача	https://www.hist.km.ua/index.php/component/content/article/299
Канали комунікації	<i>Телефон інституту: (0382) 70-45-56</i> <i>Телефон викладача: 067-756-28-18</i> <i>Електронна пошта: kurnyak.larisa@gmail.com</i> <i>Вайбер: 067-756-28-18</i> <i>Кабінет: 46Б</i>
Матеріали до курсу розміщені на сайті Інтернет-підтримки навчального процесу https://vo.uu.edu.ua/ за адресою:	https://vo.uu.edu.ua/course/view.php?id=4243

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Загальний обсяг кредитів – 3	Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка	Вид дисципліни обов'язкова	
	Спеціальність 017 Фізична культура і спорт	Цикл підготовки загальний	
Модулів – 1	Спеціалізація немає	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 3		1-й	1-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання: реферат	Мова викладання, навчання та оцінювання: українська	Семестр	
Загальний обсяг годин – 90		2-й	2-й
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 4	Освітній ступінь: бакалавр	16 год.	4 год.
		Практичні, семінарські	
		14 год.	4 год.
		Самостійна робота	
		60 год.	82 год.
		Індивідуальні завдання: 6 год.	
		Вид семестрового контролю: залік	

ПЕРЕДРЕКВІЗИТИ:

Українська мова (за професійним спрямуванням).

ПОСТРЕКВІЗИТИ:

Філософія.

МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ:

опанування студентами теоретичних основ науково-обґрунтованої суми знань про загальний характер зв'язків і залежностей поодиноких і сукупних факторів живої і неживої природи, про те, що, незважаючи на творчий характер діяльності суспільства, людство залишається складовою частиною природи, залежить від неї і існує у середині її. Знання з дисципліни повинні сприяти розвитку світогляду цивілізованої людини і стратегічного мислення фахівця в напрямку безкризового розвитку людства і природи.

ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ:

- вивчення поняття і закони екології, як вчення про зв'язки і рівновагу в відносинах живих організмів, як з живою так і неживою природою; основи екології і взаємодії людського суспільства з навколишнім середовищем;
- обґрунтування процесів матеріального і енергетичного обміну в окремих частинах біосфери, головні шляхи запобігання їх забруднення;
- визначення станів і методів оцінювання сучасного рівня природокористування людства, правове регулювання відносин між суспільством і природою, економічну оцінку відносин;
- оволодіння знаннями та навичками факторів забруднення навколишнього середовища речовинами і енергією (розрив зворотних зв'язків);
- узагальнення на рівні теоретичних засад (основ) організації в межах своєї діяльності гармонізованих відносин, зменшуючи антропогенний вплив на природу.

Список відповідності загальних програмних компетентностей компонентам освітньої програми

ЗК 3. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця в загальній системі знань про природу і суспільство та в розвитку суспільства, техніки і технологій.

ЗК 11. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

Список відповідності спеціальних програмних компетентностей компонентам освітньої програми

СК 5. Здатність зміцнювати здоров'я людини шляхом використання рухової активності, раціонального харчування та інших чинників здорового способу життя.

Список забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньої програми

РН 4. Показувати навички самостійної роботи, демонструвати критичне та самокритичне мислення.

РН 9. Демонструвати готовність до зміцнення особистого та громадського здоров'я шляхом використання рухової активності людини та інших чинників здорового способу життя, проведення роз'яснювальної роботи серед різних груп населення.

РН 14. Застосовувати у професійній діяльності знання анатомічних, фізіологічних, біохімічних, біомеханічних та гігієнічних аспектів занять фізичною культурою і спортом.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тематичний план

Назви змістових модулів і тем	Розподіл годин між видами робіт														Форми та методи контролю знань
	денна форма							заочна форма							
	Усього	аудиторна у тому числі					с.р.	Усього	аудиторна у тому числі					с.р.	
		л	сем	пр	лаб	інд			л	сем	пр	лаб	інд		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Модуль 1															
Змістовий модуль 1. Предмет сучасної екології та екологічної етики															
Тема 1. Предмет сучасної екології та екологічної етики	10	2	2	-	-	-	6	9	1	-	-	-	-	8	АР: опитування СР: письмове завдання для самостійного опрацювання ІР: огляд додаткової літератури, написання реферату
Тема 2. Правові основи екології та екологічної етики	10	2	2	-	-	-	6	10	1	1	-	-	-	8	АР: письмове тестування СР: письмове завдання для самост. опрацювання ІР: огляд законодавчих документів по темі
Тема 3. Основи екології природних біосистем	10	2	2	-	-	-	6	11	-	1	-	-	-	10	АР: співбесіда СР: підготовка та проведення презентації ІР: огляд додаткової літератури, написання реферату
Модульний контроль	2	-	-	-	-	2	-	2	-	-	-	-	2	-	комп'ютерне тестування
Разом за змістовим модулем 1	32	6	6	-	-	2	18	32	2	2	-	-	2	26	
Змістовий модуль 2.															

Вчення про біосферу (Вернадського)

Тема 4. Вчення про біосферу (Вернадського)	10	2	2	–	–	–	6	11	1	–	–	–	–	10	АР: опитування СР: письмове завдання для самостійного опрацювання ІР: підготовка та проведення презентації на темі
Тема 5. Забруднення біосфери	10	2	2	–	–	–	6	9	–	1	–	–	–	8	АР: опитування СР: письмове завдання для самостійного опрацювання ІР: підготовка та проведення презентації по темі
Тема 6. Захист біосфери від промислового забруднення	10	2	2	–	–	–	6	10	–	–	–	–	–	10	АР: опитування СР: письмове завдання для самостійного опрацювання ІР: підготовка та проведення презентації по темі
Модульний контроль	2	–	–	–	–	2	–	2	–	–	–	–	2	–	комп'ютерне тестування
Разом за змістовим модулем 2	32	6	6	–	–	2	18	32	1	1	–	–	2	28	
Змістовий модуль 3. Охорона літосфери															
Тема 7. Охорона літосфери	10	2	2	–	–	–	6	9	1	–	–	–	–	10	АР: опитування СР: письмове завдання для самостійного

															опрацюванн я ІР: огляд додаткової літератури, написання реферату
Тема 8. Соціально-екологі чна політика та вплив забрудненого середовища на здоров'я людини	8	2	-	-	-	-	6	9	-	1	-	-	-	10	АР: письмове тестування СР: письмове завдання для самот. опрацюванн я ІР: огляд додаткової літератури, написання реферату
Модульний контроль	2	-	-	-	-	2	-	2	-	-	-	-	2	-	комп'ютерне тестування
Разом за змістовим модулем 3	20	4	2	-	-	2	12	20	1	1	-	-	2	16	
Усього годин	84	16	14	-	-	6	48	84	4	4	-	-	6	70	
ІНДЗ	6	-	-	-	-	6	-	6	-	-	-	-	6	-	ІНДЗ: реферат
Усього годин	90	16	14	-	-	12	48	90	4	4	-	-	12	70	

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ РОБОТИ СТУДЕНТІВ УПРОДОВЖ СЕМЕСТРУ

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за одиницю	Змістови й модуль 1		Змістови й модуль 2		Змістови й модуль 3	
		кількість одиниць максимальн а кількість	максимальн а кількість	кількість одиниць максимальн а кількість	максимальн а кількість	кількість одиниць максимальн а кількість	максимальн а кількість
I. Обов'язкові							
1.1. Відвідування лекцій	1	3	3	3	3	2	2
1.2. Робота на семінарському і практичному занятті	3	3	9	3	9	1	3
1.3. Виконання завдань для самостійної роботи	6	3	18	3	18	2	12
1.4. Виконання модульної роботи	3	1	3	1	3	1	3
Разом			33		33		20
Максимальна кількість балів за обов'язкові види роботи: 86							
II. Вибіркові							

Виконання завдань для самостійного опрацювання (за вибором студента не більше 14 балів)	
2.1. Складання ситуаційних завдань із різних тем курсу	4
2.2. Огляд літератури з конкретної тематики	4
2.3. Анотація прочитаної додаткової літератури з курсу, бібліографічний опис, тематичні розвідки	4
2.4. Підготовка наукової статті з будь-якої теми курсу	10
2.5. Участь у науковій студентській конференції	4
2.6. Дослідження різноманітних питань з тематики дисципліни у вигляді есе	4
2.7. Виконання індивідуальних завдань (ІНДЗ)	14
Разом	14
Максимальна кількість балів за вибіркві види роботи: 14	
Всього балів за теоретичний і практичний курс: 100	

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на практичних заняттях, під час виконання самостійної та індивідуальної навчально-дослідної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- своєчасність виконання навчальних завдань;
- повний обсяг їх виконання;
- якість виконання навчальних завдань;
- самостійність виконання;
- творчий підхід у виконанні завдань;
- ініціативність у навчальній діяльності.

ФОРМИ І МЕТОДИ НАВЧАННЯ

1. За джерелом інформації:

– *словесні*: лекція (традиційна, проблемна тощо) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (презентація PowerPoint), семінари, пояснення, розповідь, бесіда;

– *наочні*: спостереження, ілюстрація, демонстрація;

– *практичні*: вправи.

2. За логікою передачі і сприйняття навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3. За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4. За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів із книгою; виконання індивідуальних навчальних проектів.

Методи викладання навчального матеріалу визначаються викладачем в залежності від виду занять, змісту теми, цілей і завдань, можливостей студентів та часом, відведеним для вивчення теми.

В ході лекцій використовуються наступні методи:

- пояснювально-ілюстративна лекція включає усний виклад навчального матеріалу з ілюстрацією таблиць, слайдів, роздаткового матеріалу, з використанням ТЗН.

- лекція з елементами бесіди, яка включає усний виклад навчального матеріалу, великого за обсягом, складного за логічною побудовою у якому застосовується питально-відповідальний метод навчання з використанням ілюстративного матеріалу.

- проблемна лекція спрямована на розвиток логічного мислення студентів, коли при читанні лекції перед студентами формулюється проблема для самостійного осмислення того, що далі розкривається викладачем; у ході лекції студентам може видаватися надрукований роздавальний матеріал або здійснюватися показ таблиць, слайдів, які допомагають студентам у вирішенні поставленої проблеми.

В ході семінарських занять застосовуються наступні методи:

- семінарське заняття організовується у формі доповідей і обговорень. Увага студентів зосереджена висвітленні матеріалу з наданням інформації про нові наукові розробки.

- репродуктивний метод застосовується при проведенні підсумкового семінару з змістового модуля з використанням тестового контролю у ІКЦ.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Екологічне право: підручник / за ред. А. П. Гетьмана. Харків: Право. 2013. 432 с.
2. Запольський А. К., Салюк А. І. Основи екології. Київ, «Вища школа», 2012. 243 с.

Допоміжна:

1. Андрейцев В. І. Екологічне право і законодавство суверенної України: проблеми реалізації державної екологічної політики: монографія. Дніпропетровськ: Національний гірничий університет, 2011. 373 с.
2. Ветвицький Д. О. Розвиток державної екологічної політики України в умовах глобалізації: автореф. дис. ... канд. наук з держ. упр.: 25.00.02 / Академія муніципального управління Міністерства регіонального розвитку та будівництва України. Київ, 2010. 26 с.
3. Жежкун А. М. Соснові деревостани Східного Полісся: структура, стан, продуктивність. Лісівництво і агролісомеліорація: зб. наук. пр. Харків: УкрНДЛГА, 2014. С. 3–12.
4. Задорожній О. В., Медведєва М. О. Міжнародне право навколишнього середовища: підручник. Київ: Промінь, 2010. 510 с.
5. Клименко В. Г. Гідрологія України: навч. посіб. Харків: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2010. 124 с.
6. Павлов К. В. Застосування методів нормування показників та нечіткої логіки при оцінці рівня еколого-безпечного природокористування. Структурні зміни в економіці природокористування: теоретичні основи та прикладні

аспекти: кол. монографія / за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. О.М. Стрішенець. Луцьк: Вежа-Друк, 2016. С. 46-63.

7. Перга Т. Ю. Глобальна екологічна політика та Україна: монографія. Ніжин: ПП Лисенко М. М., 2014. 288 с.

Інформаційні ресурси

1. Головні джерела забруднення р. Десна. URL: <http://pryroda.in.ua/podesinnya/ecology/dzherela-zabrudnennya/> (дата звернення: 08.04.2019).

2. Державна екологічна інспекція України. URL : <https://www.dei.gov.ua/>

3. Міністерство енергетики та захисту довкілля України. URL : <https://menr.gov.ua/>

4. Національний екологічний центр України. Сайт. URL : <http://www.nescu.org.ua>

5. Регіональний екологічний центр для Центральної і Східної Європи. Сайт. URL : <http://www.rec.org>

6. УНІАН. URL: <https://ecology.unian.ua/naturalresources/10083188-lisam-chernigivshchinizagrozhuyut-korojidi.html> (дата звернення: 05.04.2019).

САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТІВ

Теми самостійної роботи студентів

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Предмет сучасної екології та екологічної етики	8
2	Правові основи екології та екологічної етики	8
3	Основи екології природних біосистем	10
Модульний контроль		2
4	Вчення про біосферу (Вернадського)	10
5	Забруднення біосфери	8
6	Захист біосфери від промислового забруднення	10
Модульний контроль		2
7	Охорона літосфери	10
8	Соціально-екологічна політика та вплив забрудненого середовища на здоров'я людини	10
Модульний контроль		2
ІДНЗ		6
Разом		60

КАРТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА

Змістовий модуль та теми курсу	Академічний контроль	Бали	Термін виконання (тижні)
Змістовий модуль 1.			
Предмет сучасної екології та екологічної етики			
Тема 1. Предмет сучасної екології та екологічної етики (6 год.)	завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання	6	I-II
Тема 2. Правові основи екології та екологічної етики (6 год.)	завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання	6	III-IV
Тема 3. Основи екології природних біосистем (6 год.)	завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання	6	V-VI
Підсумкова модульна контрольна робота (2 год.)	Тестування	3	VII
<i>Всього: 32 год.</i>	<i>Всього: 21 бал</i>		
Змістовий модуль 2.			
Вчення про біосферу (Вернадського)			
Тема 4. Вчення про біосферу (Вернадського) (6 год.)	завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання	6	VIII
Тема 5. Забруднення біосфери (6 год.)	завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання	6	IX
Тема 6. Захист біосфери від промислового забруднення (6 год.)	завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання	6	X
Підсумкова модульна контрольна робота (2 год.)	Тестування	3	XI
<i>Всього: 32 год.</i>	<i>Всього: 21 бал</i>		
Змістовий модуль 3.			
Охорона літосфери			
Тема 7. Охорона літосфери (6 год.)	завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання	6	XII
Тема 8. Соціально-екологічна політика та вплив забрудненого середовища на здоров'я людини (6 год.)	завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання	6	XIII
Підсумкова модульна контрольна робота (2 год.)	Тестування	3	XIV
<i>Всього: 20 год.</i>	<i>Всього: 15 балів</i>		
Індивідуальна навчально-дослідна робота: 6 год.	Реферат	14	XV
<i>Разом: 90 год.</i>	<i>Разом: 71 бал</i>		

КОНТРОЛЬ І ОЦІНКА ЯКОСТІ НАВЧАННЯ

<p>Оцінювання досягнень студента</p>	<p><i>Результати навчальної діяльності студентів оцінюються за 100 бальною шкалою в кожному семестрі окремо.</i></p> <p><i>За результатами поточного, модульного та семестрового контролів виставляється підсумкова оцінка за 100-бальною шкалою, національною шкалою та шкалою ECTS.</i></p> <p><i>Модульний контроль: кількість балів, які необхідні для отримання відповідної оцінки за кожен змістовий модуль упродовж семестру.</i></p> <p><i>Семестровий (підсумковий) контроль: виставлення семестрової оцінки студентам, які опрацювали теоретичні теми, практично засвоїли їх і мають позитивні результати, набрали необхідну кількість балів.</i></p> <p><i>Загальні критерії оцінювання успішності студентів, які отримали за 4-бальною шкалою оцінки «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно», подано в таблиці нижче.</i></p> <p><i>Кожний модуль включає бали за поточну роботу студента на семінарських, практичних, лабораторних заняттях, виконання самостійної роботи, індивідуальну роботу, модульну контрольну роботу.</i></p> <p><i>Виконання модульних контрольних робіт здійснюється в режимі комп'ютерної діагностики або з використанням роздрукованих завдань.</i></p> <p><i>Реферативні дослідження та есе, які виконує студент за визначеною тематикою, обговорюються та захищаються на семінарських заняттях.</i></p> <p><i>Модульний контроль знань студентів здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля.</i></p>
--------------------------------------	---

Загальна оцінка з дисципліни: шкала оцінювання національна та ECTS

Оцінка за 100-бальною системою		Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		залік		
90 – 100	<i>відмінно</i>	<i>зараховано</i>	A	<i>відмінно</i>
82 – 89	<i>добре</i>		B	<i>добре (дуже добре)</i>
75 – 81	<i>добре</i>		C	<i>добре</i>
64 – 74	<i>задовільно</i>		D	<i>задовільно</i>
60 – 63	<i>задовільно</i>		E	<i>задовільно (достатньо)</i>
35 – 59	<i>незадовільно</i>	<i>не зараховано</i>	FX	<i>незадовільно з можливістю повторного складання</i>
1 – 34	<i>незадовільно</i>		F	<i>незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни</i>

Оцінка	Критерії оцінювання
„відмінно”	Ставиться за повні та міцні знання матеріалу в заданому обсязі, вміння вільно виконувати практичні завдання, передбачені навчальною програмою; за знання основної та додаткової літератури; за вияв креативності в розумінні і творчому використанні набутих знань та умінь.
„добре”	Ставиться за вияв студентом повних, систематичних знань із дисципліни, успішне виконання практичних завдань, засвоєння основної та додаткової літератури, здатність до самостійного поповнення та оновлення знань. Але у відповіді студента наявні незначні помилки.
„задовільно”	Ставиться за вияв знання основного навчального матеріалу в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої фахової діяльності, поверхову обізнаність із основною і додатковою літературою, передбаченою навчальною програмою. Можливі суттєві помилки у виконанні практичних завдань, але студент спроможний усунути їх із допомогою викладача.
„незадовільно”	Виставляється студентові, відповідь якого під час відтворення основного програмового матеріалу поверхова, фрагментарна, що зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення. Таким чином, оцінка «незадовільно» ставиться студентові, який неспроможний до навчання чи виконання фахової діяльності після закінчення закладу вищої освіти без повторного навчання за програмою відповідної дисципліни.

ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОГО КУРСУ

Крайні терміни складання та перескладання дисципліни	<i>Перескладання здійснюється відповідно до графіка</i>
Правила академічної доброчесності	<i>Перевірка навчальних робіт на плагіат (згідно Положення про академічну доброчесність і Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату в наукових, навчально-методичних, кваліфікаційних та навчальних роботах)</i>
Вимоги до відвідування	<i>Пропущені заняття (лікарняні, мобільність і т.ін.) можна відпрацювати, виконавши всі завдання, зазначені в інструкціях до практичних занять, переслати в електронному варіанті на електронну пошту. Здобувачі вищої освіти можуть отримати електронні презентації лекцій і самостійно ознайомитись із матеріалом при об'єктивних причинах пропуску занять.</i>

ПЕРЕВІРЕНО:

завідувач

науково-методичного відділу

Н. О. Островська

«07» вересня 2020 р.